

ÅRSRAPPORT 2019-20

"Ingen kontakt, intet liv..."

Psykologordningen ved De Fynske Gymnasier og Fyns HF

Odense Katedralskole - Jernbanegade 34 - 5100 Odense C

Forord

Corona-krisen har i starten af 2020 præget hele verden både fysisk og psykisk. Og selvom der ikke i skrivende stund findes konkrete undersøgelser, forventer mange professionelle desværre, at krisen kun har forværret den allerede bekymrende mistrivsel blandt unge*. Kontakten med nutidens unge fordrer derfor en skærpet professionel evne til effektivt at kunne identificere, vurdere, håndtere og prioritere ift. af og til komplekse problemstillinger, så den enkelte skole/lærer/vejleder/leder eller psykolog ikke bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer på elever, som er bedre hjulpet andetsteds. Lige så vigtigt er det dog at være opmærksom på, at helt almindelige unge med helt almindelige ungdoms-liv, -problemer, og -reaktioner ikke sygeliggøres, men blot via almenmenneskelige relationer hjælpes i trivsel!

Psykologordningen ved De Fynske Gymnasier og HF er siden sin oprettelse i 1992 derfor også kun blevet stadig mere optaget af, hvor vigtigt det er, at alle professionelle omkring unge er opmærksomme på trivsel og har kompetencerne til at varetage relationen til mange forskellige typer unge. Jo mere vi alle lykkes med at forebygge, at mistrivsel vokser til egentlige behandlingskrævende psykiske lidelser, jo flere unge vil trives og have mulighed for at gennemføre deres ungdomsuddannelse uden psykologisk bistand.

Konstruktivt samarbejde med Rektorkreds, Følgegruppe og vejledere har gennem alle årene sikret, at Danmarks ældste Psykologordning stadig er velfungerende - trods udfordringer undervejs. Igen i år er det således også lykkedes at sikre en effektiv udnyttelse af Psykologordningens ressourcer, så der både kan ydes direkte hjælp til unge og indirekte hjælp til de professionelle, som står i første række i forhold til at hjælpe de unge. Det er derfor også med stort vemod, at der nu skal siges farvel til Fyns HF efter næsten 30 års samarbejde med Psykologordningen ved De Fynske Gymnasier og HF.

Psykologordningen takker for i år og ser frem til næste års samarbejde!

Charlotte Bøgelund, sekretær
Cecilie Juul Hinze, psykolog
Tina Malchow-Møller, psykolog

Indhold: Psykologordningens aktiviteter 2019-20

1. Elevopgaven	s. 1
2. Opkvalificeringsopgaven	s. 5
3. Øvrige aktiviteter	s. 7
4. Fremadrettede aktiviteter	s. 8

Bilag

Bilag A: Økonomi	s. 11
Bilag B: Årsplan & Årshjul for skoleåret 2020-21	s. 13

*Se fx UVM's seneste trivselsmåling fra maj 2020, rapporten: "UNG19 - Sundhed og trivsel på gymnasiale uddannelser" (2019) fra SIF eller publikationen "Ny udsathed i ungdomslivet" (2019) fra CEFU.

Psykologordningens aktiviteter 2019-20

Årsrapport 2019-20 har først fokus på løsningen af Psykologordningens kerneopgaver: elevkontakt og opkvalificering, dernæst på øvrige aktiviteter i skoleåret 2019-20 og endelig på fremadrettede aktiviteter. For yderligere information om Psykologordningens historik, rammer, persondatapolitik, opgaver, samarbejdspartnere, links mm. henvises til GymFyn-hjemmesiden: <http://gymfyn.dk/STX/Hvem-er-vi/Psykologordning>.

1. Elevopgaven 2019-20

De 12 skoler med andel i Psykologordningen har i skoleåret 2019-20 haft i alt **7749** elever, hvoraf Psykologordningen har været i kontakt med/omkring ca. 4%. Derudover er der desværre en del elever, hvis behov for hjælp med sikkerhed ikke kan imødekommes inden for Psykologordningens begrænsede tilbud. Disse elever bliver vejlederne, bl.a. i kraft af Psykologordningens løbende sparring og (op-)kvalificering, hele tiden bedre i stand til selv at identificere, vurdere og håndtere, fx ved at hjælpe dem videre til andre mere relevante instanser. Herved spares mange for både vejledere og Psykologordning tidskrævende og for eleverne selvudleverende samtaler.

1.1. Henvisninger, kontakt, samtaler fordelt på skoler 2019-20

Gymnasium	Elevtal	Henvisn. i alt	Fordeling henvisninger		Antal indirekte sparring omkring og direkte samtale med elever			
	2019-20	2019-20	Indirekte (i)	Direkte (d)	Sparring (i)	Samtale (d)	Samtaler pr. elev	Afbud pr. elev
Fåborg	165	16	12	4	21	17	4,25	0,75
Fyns HF	327	24	19	5	32	19	3,80	1,00
Midtfyns	410	14	12	2	24	5	2,50	-
Middelfart	598	25	16	9	42	41	4,56	0,78
Mulernes	756	29	20	9	49	31	3,44	0,89
Nordfyns	452	11	8	3	20	16	5,33	0,67
Nyborg	1.002	57	46	11	90	51	4,64	0,55
Odense Kat.	850	34	25	9	41	41	4,56	0,56
Sct. Knuds	907	28	14	14	38	61	4,36	0,64
Svendborg	1.073	31	20	11	45	53	4,82	0,91
Tornbjerg	630	31	19	12	49	55	4,58	0,75
Vestfyns	579	14	11	3	25	12	4,00	0,33
I alt	7.749	314	222	92	476	402	4,37	0,65

Af de **314** henviste elever i skoleåret 2019-20 har **92** elever haft direkte kontakt med Psykologordningen, mens psykologerne har været i indirekte kontakt med forskellige personer omkring **222** elever. Direkte kontakt betyder i denne sammenhæng, at en af psykologerne har samtale med eleven, fysisk eller virtuelt. Indirekte kontakt refererer til kontakt med andre (fx vejledere, uddannelsesledere, rektorer, lærere eller andre) omkring anonymiserede elever i form af rådgivning, konsulentbistand eller supervision pr. tlf., mail, virtuelt eller live. Indirekte kontakt om større grupper og klasser registreres som én samlet henvisning og ikke pr. elev. Efter Corona-nedlukningen af Danmark medio marts 2020 oplevede Psykologordningen i en periode færre henvisninger til direkte kontakt end normalt formodentlig, fordi den direkte kontakt med både vejleder og psykolog i lang tid kun kunne foregå virtuelt eller pr. telefon.

Tidsforbruget er typisk størst ifm. direkte kontakter, hvor der som udgangspunkt tilbydes op til 5 samtaler. Selvom Psykologordningen altid forsøger at få den enkelte elev til at møde til samtale og udnytte tiden effektivt, så lykkedes det i skoleåret 2019-20 ikke i ca. 16% (65) af de i alt 402 planlagte samtaler, som derfor er registreret som afbud. Afbud kan være velbegrundede, men er fremmødet alt for ustabil, afsluttes eleven i Psykologordningens regi, så andre elever kan få glæde af tiden. Pga. Corona-nedlukning og Psykologordningens overgang til virtuelle samtaler i en periode har der i skoleåret 2019-20 for 63% af de 92 elever, som Psykologordningen har haft direkte kontakt med, også været ca. 2,5 gang indirekte sparring pr. elev fordelt fra 1 til 7 sparring, hvilket er mere end normalt for de direkte kontakter.

Til sammenligning har der i forbindelse med de 222 udelukkende indirekte kontakter omkring elever været ca. 1,5 gang indirekte sparring fordelt fra 1 til 6 sparring. Langt de fleste indirekte kontakter klares altså med en enkelt sparring, men nogle få kræver tilbagevendende konsultativ bistand til vejleder og skole. Det kan bl.a. være tilfældet ift. håndtering af unge med alvorlige adfærdsforstyrrelser eller deciderede psykiatriske problemstillinger, som fx behandlingskrævende angst, depression, spiseforstyrrelser, alvorlig selvskade, selvmordstanker/-adfærd, personlighedsforstyrrelser og psykotiske lidelser, som fx skizofreni. Nogle unge fordrer således langt mere hjælp for at klare deres skolegang, end vejledere og Psykologordning til sammen kan mønstre, og disse elever forsøger Psykologordningen så vidt muligt via vejlederne at hjælpe til længerevarende behandling eller støtte hos andre mere relevante instanser end skole og Psykologordning. Af og til skal der dog ydes en betydelig mængde indirekte sparring for at få lagt en plan og aktiveret andre relevante aktører, som fx forældre, kommune og psykiatri.

Af hensyn ikke kun til elev, men også vejleder og skole, tilbydes derfor også jævnligt treparts-samtale mellem elev, vejleder og psykolog i forsøg på at kvalificere vejleders observationer og vurderinger yderligere og træffe aftaler med eleven omkring fremadrettet håndtering, typisk i helt andre instanser end både vejledning og Psykologordning. I takt med, at elevernes problemstillinger bliver stadig mere komplekse, er det også vigtigt at understrege et altid relevant forældreansvar ift. at hjælpe egne børn. Derfor opfordrer Psykologordningen også i stigende grad vejlederne til at inddrage forældre, når det synes relevant for at sikre de unges trivsel, ligesom Psykologordningen også selv involverer forældre i treparts-samtaler, når det tænkes hensigtsmæssigt.

1.2. Elevproblemstillinger ved direkte kontakter 2019-20

Problemfelt	Primær	Sekundær
Forældre/familieproblematikker	20	13
Psykiatrinære problemer	43	8
Sorg, krise og traumer	9	9
Skolerelaterede problemer	13	15
Identitetsproblemer	2	2
Misbrugsproblemer	1	0
Andet	4	2
Intet anført		
I alt	92	49

Psykologordningen ser jævnligt elever med skolerelaterede problemstillinger, som fx stress, eksamensangst og mistrivsel i klassen, men oftere er den primære henvisningsgrund

psykiatrinære problemstillinger, som fx lettere angst og depressive symptomer. Belastende familieforhold, som fx fysisk eller psykisk syge forældre og konfliktfyldte skilsmisser, krise- og sorgreaktioner, identitets- eller misbrugsproblemer ses også. Dette års statistik viser dog desværre igen med al tydelighed, at alt for mange unge på skolerne har brug for hjælp til at håndtere psykiatrinære problemstillinger, idet disse igen i skoleåret 2019-20 udgør knap halvdelen af de primære problemstillinger ved de direkte kontakter. At psykiatrinære problemstillinger er så dominerende blandt elever i direkte kontakt med Psykologordningen på trods af vejledernes skærpede fokus på ikke at sende elever med psykiatriske diagnoser på en om- eller vildvej via Psykologordningen, bekræfter desværre bare andres fund af, at forekomsten af netop psykiatrinære problemstillinger i det hele taget er stigende blandt unge.

1.3. Oplysninger fra vejleder om eleven, direkte kontakter 2019-20

	Ja	Nej	Ved ikke	I alt
Er eleven frafaldstruet?	27	58	7	92

Hvordan klarer eleven sig?	Dårlig	Middel	Godt	Ej oplyst	I alt
Fremmøde	19	30	43	0	92
Fagligt	9	48	35	0	92
Socialt	11	43	37	1	92

For at sikre netværket omkring de sårbare elever og øge sandsynligheden for at ungdomsuddannelse gennemføres, skal elever henvises til direkte kontakt med Psykologordningen via vejlederne og formaliserede henvisnings- og samtykkeskemaer, som hvert år udsendes til skolerne. Af de 92 henvisninger, som har haft direkte kontakt med Psykologordningen i skoleåret 2019-20, var 96% (88) fortsat på uddannelsen ved kontaktens afslutning selvom ca. 29% (27) var vurderet frafaldstruede af henvisende vejleder. Af de 27 elever, som blev vurderet frafaldstruede, var 93% (25) stadig i gang med deres uddannelse ved afslutningen af psykologkontakten, mens de sidste (2) skiftede eller stoppede uddannelse. At hovedparten af eleverne på henvisningstidspunktet ikke vurderes akut frafaldstruede af vejleder, udelukker på ingen måde, at de kan have brug for hjælp med psykologiske problemstillinger for ikke på sigt at blive frafaldstruede. Psykologordningens mulighed for at hjælpe vil også ofte være størst, hvis frafaldstruslen ikke er helt akut, og problemerne endnu ikke er for komplekse til at kunne afhjælpes af et begrænset tilbud.

Siden oprettelsen af Psykologordningen ved De Fynske Gymnasier og HF i 1992 er antallet af elever på De Fynske Gymnasier og HF steget voldsomt, og de 12 skoler med andel i Psykologordningen nåede deres højeste samlede antal elever nogensinde, da elevtallet i skoleåret 2013-14 nåede op på i alt 8522.

Med stigende elevtal er antallet af henvisninger til Psykologordningen forventeligt også steget gennem årene. I de første år lå antallet af elevhenvisninger på ca. 100 pr. år. Ved Psykologordningens første Årsrapport i 2008-09 var antallet steget til det dobbelte, og blot et par år efter og længe før 25-års jubilæet i 2017 var antallet af henvisninger steget til over 300 pr. år.

De seneste 5 år er skolernes elevtal med visse udsving begyndt at falde igen, men antallet af henvisninger til Psykologordningen har holdt sig over 300.

1.4. Henvisninger fordelt på skoler gennem 5 skoleår

	Elevtal	Henv.	Elevtal	Henv.	Elevtal	Henv.	Elevtal	Henv.	Elevtal	Henv.
Gymnasium:	15-16	15-16	16-17	16-17	17-18	17-18	18-19	18-19	19-20	19-20
Fåborg	332	12	305	14	266	16	222	5	165	16
Fyns HF	338	29	337	30	318	24	263	24	327	24
Midtfyns	513	21	491	29	505	24	459	16	410	14
Middelfart	641	24	657	27	651	32	667	26	598	25
Mulernes	868	25	891	24	863	36	785	27	756	29
Nordfyns	453	12	429	12	461	11	477	19	452	11
Nyborg	968	37	1.045	45	1.032	53	1.031	35	1.002	57
Odense Kat.	824	47	853	29	893	41	880	47	850	34
Sct. Knuds	829	19	894	31	933	32	939	27	907	28
Svendborg	1.164	28	1.162	37	1.152	23	1.144	23	1.073	31
Tornbjerg	756	33	744	43	774	49	717	35	630	31
Vestfyns	575	20	576	23	572	17	565	29	579	14
I alt	8.261	307	8.384	344	8.420	358	8.149	313	7.749	314

Antallet af direkte og indirekte elevkontakter afspejler hvert år Psykologordningens samlede henvisningsmængde, men netop muligheden for fleksibel fordeling mellem indirekte og direkte kontakter sikrer, at Psykologordningens ressourcer trods udsving kan matche efterspørgslen, så serviceniveauet også fremover kan holdes.

1.5. Henvisninger fordelt på direkte/indirekte kontakter gn. 5 skoleår

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Direkte kontakt med elev	82	88	87	98	92
Indirekte kontakt omkring elev	225	256	271	215	222
Aflyste henvisninger	0	0	0	0	0
Henvisninger i alt	307	344	358	313	314

Psykologordningen tilbyder som tommelfingerregel max. 5 samtaler. Nogle få elever får flere samtaler, mens andre får færre. Det samlede antal direkte samtaler med elever er i skoleåret 2019-20 faldet med ca. 7% i forhold til året før, men det gennemsnitlige antal direkte samtaler pr. elev er uforandret.

1.6. Antal direkte samtaler med elever gn. 5 skoleår

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Samtaler i alt	292	382	399	431	402
Samtaler pr. elev i gn.snit	3,6	4,3	4,6	4,4	4,4

Psykologordningen forsøger at undgå at blive en unødvendig om- eller vildvej for den enkelte elev og at minimere ventetiden på både indirekte og direkte kontakt. Psykologordningens fleksible håndtering af henvisninger via hhv. direkte og indirekte kontakter har gennem de seneste år gjort, at det gennemsnitlige antal ventedage på direkte kontakt og samtale er faldet. Det lykkes således i mere end 87% af tilfældene at tilbyde første direkte kontakt, i form

af tid til samtale, inden for mindre end 2 uger. Mindre end hver 10. elev har ventet op mod en måned på første samtale og kun en enkelt længere tid. Til sammenligning varetages de indirekte kontakter med vejleder omkring elever typisk pr. tlf. eller mail ofte fra dag til dag.

1.7. Ventetider på direkte kontakt og samtale gn. 5 skoleår

Antal elever med 1. samtale:	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
1. samtale <= 2 uger	66	74	77	74	80
1. samtale <> 2 og 4 uger	11	13	10	22	11
1. samtale <> 4 og 6 uger	4	1	0	2	1
1. samtale >= 6 uger	1	0	0	0	0
I alt	82	88	87	98	92

Middel ventedage (5 dage pr. uge)	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
	7,6	6,6	5,7	7,7	6,0

Ift. kønsfordelingen i skoleåret 2019-20 drejer ca. 2/3-del af henvisningerne sig om kvinder, mens ca. 1/3-del drejer sig om mænd, hvilket viser, at vejlederne også formår at opdage og handle på drenges ofte mere skjulte mistrivsel. Ca. 55% af henvisningerne omhandler unge på 18 år eller derover (174), mens ca. 29% omhandler elever under 18 år (91). Ikke alle henvisninger er registeret med køn og alder, da Psykologordningen har mange helt anonyme indirekte kontakter med vejledere om enkelte elever, større grupper eller hele klasser med både drenge og piger i forskellige aldre.

1.8. Kønsfordeling gn. 5 skoleår

	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
Kvinde	204	216	240	196	209
Mand	91	94	96	107	85
Ved ikke	12	34	22	10	20
I alt	307	344	358	313	314

1.9. Aldersfordeling gn. 5 skoleår

	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20
< 18 år	78	73	80	95	91
>=18 år	158	134	169	164	174
Ukendt	71	137	109	54	49
I alt	307	344	358	313	314

2. Opkvalificeringsopgaven 2019-20

Som en del af samarbejdet omkring og med Psykologordningen har Rektorkredsen ved De Fynske Gymnasier og HF siden 2014 forpligtiget hinanden på at prioritere et minimum af vejlederopkvalificering i form af deltagelse i ERFA-møder, Internatkursus og Temadag samt et minimum af konsultative gruppesupervisioner pr. år. Ved at sikre en nogenlunde ensartet og kontinuerlig opkvalificering via konsulentbistand, supervision og undervisning bliver både nye og gamle vejledere nemlig bedre i stand til vedvarende at mestre de stadigt mere krævende observationer, vurderinger og håndteringer af sårbare elevers komplekse problemstillinger. Samtidig vil de også mere effektivt kunne prioritere i, hvilke elever de selv kan håndtere, hvem der kan have udbytte af Psykologordningens begrænsede tilbud, og hvem der i stedet må henvises til andre mere relevante instanser.

2.1. Konsultativ bistand til og supervision af vejledere

Psykologordningen tilstræber, at vejlederne altid har lettilgængelig adgang til konsultativ bistand, hvorfor de opfordres til løbende at tage kontakt pr. sms, tlf. eller mail, hvis der er brug for anonym sparring omkring elever, i stedet for at afvente Psykologordningens træffetider (tirsdag eftermiddag og torsdag formiddag).

I tillæg hertil tilbyder Psykologordningen hvert år vejlederne på alle 12 skoler faste konsultative gruppesupervisionsforløb á minimum 6 gange 1½ time. Derudover tilbyder Psykologordningen ift. særlige problemstillinger om ønsket ekstra ad hoc supervision individuelt eller i gruppe. Med det formål at kvalificere samarbejdet omkring de sårbare elever yderligere er ledelsesrepræsentanter velkomne til at deltage i supervisionsforløbene. Ca. ¼-del af skoleledelserne gør allerede aktivt brug heraf, og flere andre overvejer. For at sikre supervisionsrummets trykthed og funktion som lærings- og udviklingsrum bør ledelsesrepræsentanter dog altid kun deltage i supervisionsrummet efter grundig forudgående drøftelse og aftale mellem ledelse og supervisor.

2.2. Undervisningsaktiviteter

Som del af de faste opkvalificeringsaktiviteter udbyder Psykologordningen hvert år forskellige undervisningstilbud i form af to dages Internatkursus og et ERFA-møde i efteråret samt en Temadag og et ERFA-møde i foråret. Disse er primært målrettet vejlederne, men rektorer, uddannelsesledere og lærere m.fl. i særlige funktioner inviteres også til at deltage i relevante Temadage. I skoleåret 2019-20 har følgende været afholdt:

ERFA-møder for vejledere

Der har i skoleåret 2019-20 været planlagt to ERFA-møder for vejlederne:

- Ved ERFA-møde 20. november 2019 holdt lektor Åsa Fex Svenningsen oplæg om *"Teenagerens hjerne som med- og modspiller"*. I alt 30 vejledere fra 10 gymnasier og HF var tilmeldt.
- ERFA-mødet 29. april 2019 med psykolog Christian Stewart-Ferrer om *"Unge med Autisme Spektrum Forstyrrelser (ASF)"* måtte pga. Corona-nedlukningen af Danmark udsættes til foråret 2021.

Internatkursus på Gl. Avernæs

Den 12-13. september 2019 blev der holdt Internatkursus på Gl. Avernæs, hvor psykolog Heidi Berg Nielsen satte fokus på emnet *"MBSR - Mindfulnessbaseret stressreduktion"*. Vejledere fra Nordfyns Gymnasium var med til at planlægge og afholde Internatkurset, hvor i alt 47 vejledere fra alle 12 gymnasier og HF var tilmeldt.

Temadag på Odense Katedralskole

Vejledere, ledere, lærere og adm. personale i særlige funktioner blev den 5. februar 2020 inviteret til Temadag om *"SPS-midler i teori og praksis ift. unge med psykiske vanskeligheder"*, hvor flere forskellige undervisere bidrog med oplæg og dialog. I alt 32 personer fordelt på 21 vejledere, 5 ledere og 6 lærere og adm. personale i særlige funktioner fra 9 gymnasier og HF var tilmeldt.

2.3. Skolernes deltagelse i opkvalificeringsaktiviteter 2019-20

Som udgangspunkt havde alle 12 skoler i skoleåret 2019-20 tilbud om minimum 6 gange planlagt konsultativ gruppesupervision á 1½ time, men pga. Corona-nedlukningen fra marts 2020 har det desværre ikke i praksis ladet sig gøre at gennemføre på alle skoler, heller ikke som virtuel supervision. Nogle få skoler har således haft mindre end de minimum 6 gange, mens andre skoler har haft mere end det aftalte minimums antal. I skoleåret 2019-20 har ledelsesrepræsentanter deltaget i supervisionsforløb på tre skoler (NfG+NG-Kost+VG). Derudover har en enkelt skole bedt om ekstra ad hoc supervision ift. særlige problemstillinger.

Vejledere fra næsten alle skoler har deltaget i Internatkursus, Temadag og de to halve dages ERFA-møder. De korte ERFA-møder er fortsat sværere for vejlederne at prioritere end heldagskurser, men der ud over faldt dette års Temadag desværre også sammen med andre aktiviteter på nogle af skolerne. Godt ½-delen af skolerne benyttede sig dog stadig af muligheden for at have skolernes ledelse og andet personale med særlige funktioner med på Temadag.

Skolernes deltagelse i den fast udbudte opkvalificering af vejlederne har i skoleåret 2019-20 set således ud:

2.3. Skolernes deltagelse i faste opkvalificeringsaktiviteter 2019-20					
	Konsultativ supervision planlagt + ad hoc (+formøde)	Internat-kursus deltagelse	Temadags deltagelse (vejl. + ledelse mfl.)	ERFA deltagelse	
				Efterår	Forår * AFLYST *
Gymnasium		12.-13.09.2019	05.02.2020	20.11.2019	29.04.2020
Fåborg	5	1	0+2	1	-
Fyns HF	10+4	4	2+2	2	-
Midtfyns	6	1	2+1	2	-
Middelfart	6	3	0+0	0	-
Mulernes	5	5	4+0	5	-
Nordfyns	6	3	0+0	1	-
Nyborg+Kosten	6+8	7	0+0	0	-
Odense Kat.	6	5	3+0	4	-
Sct. Knuds	7	6	4+2	6	-
Svendborg	6	4	1+1	1	-
Tornbjerg	6	4	1+1	4	-
Vestfyns	6 (+1)	4	4+2	4	-
I alt	87	47	21+11	30	-
Gennemsnit	7,25	3,92	2,6+1,6	3	-

3. Øvrige aktiviteter 2019-20

Psykologordningens kerneopgaver er elevkontakt og vejlederopkvalificering, fordi vejlederne spiller en central rolle både i relation til de mange sårbare unge og i skolernes samarbejde med Psykologordningen. Relevansen af alle øvrige aktiviteter vurderes derfor løbende i forhold til prioritering af disse kerneopgaver. To psykologer og ca. 50 vejledere sat over for knap 8000 elever på De Fynske Gymnasier og HF kan dog ikke gøre det alene, når det drejer sig om at mindske mistrivsel blandt elever. Psykologordningens samarbejde med Rektorkreds og Følgegruppe åbner derfor fremover også mulighed for, at Psykologordningen kan bidrage til, at øvrige ansatte på de gymnasiale ungdomsuddannelser kan opleve sig mere kvalificerede til at sætte deres psykosociale kompetencer i spil i relation til sårbare unge.

3.1. Kontakt med Følgegruppe og Rektorkreds

Der har i skoleåret 2019-20 været møder i Følgegruppen hhv. 27.08.2019 og 03.04.2020. Derudover holdt Psykologordningen oplæg om "(MIS-) Trivsel i gymnasiet" ifm. De Fynske Gymnasiers Ledertræf 30.01.2020.

3.2. Ledelsesdialoger på de enkelte skoler

Efter aftale med Følgegruppen og Rektorkredsen har Psykologordningen siden 2016-17 hvert skoleår inviteret halvdelen af skolerne til Ledelsesdialog. I et formativt samarbejdsrum har Psykologordningen og de ledelsesrepræsentanter, som den enkelte rektor finder relevante, her mulighed for at drøfte den enkelte skoles generelle elevudfordringer og konkrete samarbejde med Psykologordningen, samt tale mere specifikt bag om den konkrete skoles tal i Årsrapporten.

Psykologordningens ledelsesdialoger				
Siden 2016				
Gymnasium	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Fåborg		x		x
Fyns HF		x		x
Midtfyns		x		x
Middelfart	x		x	
Mulernes	x		x	
Nordfyns	x		x	
Nyborg	(x)	x		x
Odense Kat.		x		x
Sct. Knuds	x		x	
Svendborg	(x)	x		x
Tornbjerg	x		x	
Vestfyns	x		x	

I skoleåret 2019-20 har der været ledelsesdialoger med hhv. FG+FHF+MfG+NG+OK+SG. Derudover har der, hvor det var relevant, været supervisionsformøde med de ledere, der deltager i supervision. Endelig har skolernes ledelser i skoleåret 2019-20 også efter behov selv opsøgt konsultativ bistand i Psykologordningen. Dette er bl.a. sket ifm. meget komplekse elevsager, hvor vurdering og håndtering af samarbejde med elever, forældre, kommuner, psykiatri m.fl. kan være svære for skolerne at stå alene med, og i særligt vanskelige krisesituationer på skolerne, hvor netop mulighed for psykologfaglig sparring kan kvalificere ledelsens og vejledernes håndtering heraf.

3.3. Netværk for Uddannelses Psykologer, NUP

Psykologordningen er aktiv i Netværk for Uddannelses Psykologer (NUP), der har eksisteret som landsdækkende forum siden maj 2000 og mødes 1-2 gange årligt til erfaringsudveksling om relevante emner i relation til uddannelsessøgende unge. Psykologordningen deltog i NUP-møde i København den 19.08.2019 om "Sorgforståelse og -facilitering" og arrangerede i samarbejde med PUST et NUP-møde i Odense den 20.01.2020 med fokus på "Ludomani og Internet Gaming Disorder" og "Internetpsykiatri - muligheder og begrænsninger".

3.4. Samarbejde med Regioner og Kommuner m.fl.

I forsøg på at bidrage konstruktivt til skolernes samarbejde med eksterne samarbejdspartnere deltager Psykologordningen efter aftale med Følgegruppen i samarbejds møder med kommunale instanser, der enten samarbejder med flere af de skoler eller nogle af de store skoler, som Psykologordningen servicerer. Håbet er, at mindre kommuner kigger mod de større for inspiration til velfungerende samarbejdsformer med skolerne. Odense Kommune samarbejder med min. 5 af de 12 skoler, og Psykologordningen har derfor siden 2017-18 deltaget i en Netværksgruppe, som drøfter generelle tendenser og udfordringer i forhold til at sikre en sammenhængende indsats omkring mental sundhed til unge i Odense Kommune.

4. Fremadrettede aktiviteter

Psykologordningens opkvalificerings- og mødeaktiviteter følger hvert år et fast årshjul, så alle skoler har mulighed for at planlægge herefter i god tid (se bilag B).

4.1. Planlagte opkvalificerings- og mødeaktiviteter i skoleåret 2020-21

- Ledelsesdialoger på 6 skoler (MG+ML+NfG+SK+TG+VG)
- Min. 6 gange fast gruppekonsultation/-supervision pr. skole
- 25. august 2020 "Følgegruppemøde"
- 04. september 2020 "Rektorkredsmøde"
- 10-11. september 2020 Internatkursus om "Unge med personlighedsforstyrrelser" v/ex
- 07. oktober 2020 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- 18. november 2020 ERFA om "SSP- og PSP-samarbejde" v/Tommy Holst, SSP
- 02. december 2020 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- 27. januar 2021 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- 10. februar 2021 Temadag om "Unge forbrug og misbrug" v/Henrik Rindom, psykiater
- 24. marts 2021 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- 18. maj 2021 ERFA om "Unge med ASF" v/Christian Stewart Ferrer, psykolog

4.2. Uddannelse af Nye Vejledere 2020-21

Psykologordningens interne uddannelsesforløb	
Deltagere siden 2014	
Gymnasium	Antal studievejledere
Fåborg	1
Fyns HF	4
Midtfyns	4
Middelfart	3
Mulernes	1
Nordfyns	4 (+2 ledere)
Nyborg	7
Odense Kat.	2
Sct. Knuds	2
Svendborg	1
Tornbjerg	0
Vestfyns	3
I alt	34

Efter aftale med Følgegruppe og Rektorkreds udbyder Psykologordningen i skoleåret 2020-21 for sidste gang "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere på De Fynske Gymnasier og HF" som en del af den faste opkvalificering af vejledere. Ind til videre har 32 vejledere fra 11 skoler deltaget. Forløbet er et intensivt praksis-relevant læringsrum bestående af fire ½-dages undervisning og integreret konsultativ supervision omkring emnerne:

- 1) "Unge i mistrivsel og samarbejdet herom"
- 2) "Psykisk sårbare unge – symptomer og diagnoser"
- 3) "Den professionelle samtale"
- 4) "Klasserummet – fra forebyggelse til intervention"

4.3. Tilkøbsydelse i Psykologordningen fra skoleåret 2020

Som en konsekvens af faldende elevtal og Fyns HF's udmeldelse af samarbejdet omkring Psykologordningen fra sommeren 2020 må nogle af Psykologordningens nuværende opgaver frem over justeres og konverteres til forskellige former for supplerende tilkøbsydelse til skolerne. Det gælder fx "Uddannelsen for Nye Vejledere".

Psykologordningens tilkøbsydelse vil alle bidrage med psykologfaglig (op-)kvalificering af skolernes arbejde og forhåbentlig derved styrke både ledere og medarbejders psykosociale relations-kompetencer i forhold til de unge. Tilkøbsydelse vil fx kunne være oplæg, konsultativ bistand, uddannelse eller supervision målrettet forskellige grupper af ledelse, lærere, lærere i særlige funktioner, mentorer og adm. personale. Psykologordningen præsenterer også gerne sig selv og sine (kerne-)opgaver for bestyrelserne på skolerne.

Af hensyn til Psykologordningens kerneydelser, elevkontakt og vejlederopkvalificering, skal Psykologordningens tilkøbsydelser aftales i god tid før afvikling. Oplæg skal primært afholdes i skoleårets første og sidste måneder, mens uddannelse, fast konsultativ bistand og supervision planlægges for et år af gangen. Ad hoc konsultativ bistand kan kun lade sig gøre i det omfang kerneydelserne tillader det.

Bilag A Økonomi

Regnskab for psykologordningen ved Odense Katedralskole - 2019

Psykologordningen er indtægtsdækket virksomhed ved Odense Katedralskole, og som sådan er regnskabet for psykologordningen en del af det samlede regnskab for Odense Katedralskole.

Af den revisionspåtegnede og bestyrelsesunderskrevne "Årsrapport for 2019 for Odense Katedralskole" fremgår følgende:

	2019	2018	2017	2016	I alt
		tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Indtægtsdækket virksomhed i Danmark - IDV					
Indtægter	2.545.758	2.305	2.332	2.512	9.694
Direkte og indirekte lønomkostninger	1.967.574	1.617	1.637	1.915	7.138
Andre direkte og indirekte omkostninger	654.236	617	592	598	2.460
Resultat	<u>-76.052</u>	<u>70</u>	<u>103</u>	<u>-1</u>	<u>96</u>
Akkumuleret resultat (egenkapital)					550

I skolens løbende økonomistyring skelnes mellem følgende indtægter og omkostninger i 2019:

Indtægter

Psykologordning - ordinære indtægter	2.392.343
Psykologordning - indtægter ifm. kurser	153.415
Indtægter i alt	2.545.758

Omkostninger

Lønomkostninger i alt	1.967.574
Psykologordning - administration	220.595
Psykologordning - andre driftsomk.	277.669
Psykologordning - omk. ifm. kurser	155.972
Omkostninger i alt	2.621.810

Resultat	-76.052
-----------------	----------------

Årets resultat er et underskud, som er endt på godt 75.000 kr., efter at de deltagende skoler har betalt 270.000 kr. ekstra i 4. kvartal. Uden ekstrabetalingen var indtægterne faldet for 3. år i træk til 2.275.000 kr. De faldende indtægter skyldes faldende elevtal på næsten alle deltagende skoler.

Underskuddet og dermed behovet for ekstrabetaling opstod, fordi lønomkostningerne i 2019 var for store ift. indtægtsgrundlaget. Der er mellem de deltagende skoler aftalt endnu en ekstrabetaling, som forventes at bringe balance mellem indtægter og omkostninger i 2020. Fra 2021 er der langt bedre balance mellem lønomkostningerne og indtægterne, og der budgetteres med et overskud i 2021, som stort set modsvarer underskuddet i 2019, dvs. på omkring 75.000 kr., så reglerne for indtægtsdækket virksomhed overholdes. Fra og med 2020 er det aftalt, at evt. overskud tilbagebetales til skolerne i form af nedsat deltagerbetaling for 4. kvartal, ligesom

skolerne dækker et evt. underskud via merbetaling i 4. kvartal, så resultaterne bliver så tæt på 0 kr. som muligt. Undtaget herfor er 2021, hvor der er brug for det budgetterede overskud for at dække underskuddet i 2019 jf. reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det anbefales derfor på nuværende tidspunkt at fastholde den nuværende deltagerbetaling bortset fra den sædvanlige pris- og lønregulering.

Det skal dog bemærkes, at med udgangen af skoleåret 2019/20 udtræder Fyns HF af Psykologordningen. Samtidig må der fortsat forventes faldende elevtal på flere af de deltagende skoler. Budgettet for Psykologordningen forudser derfor underskud inden for en overskuelig tidshorisont, med mindre deltagerbetalingen justeres op, eller der skabes yderligere indtægter. Alternativt kan underskud dækkes via merbetaling i nødvendigt omfang, jf. aftalen om at betale overskud tilbage/dække underskud.

Bilag B

Årsplan & Årshjul for skoleåret 2020-21

Årsplan 2020-21

Efterår 2020

- Årsrapport 2019-20 udgives
- PO's GymFyn-hjemmeside opdateres
- Uge 33 Værtsrektormøde
- Uge 35 Følgegruppemøde om Årsrapport
- Uge 36 Rektorkredsmøde om Årsrapport
- Ledelsesdialoger på 6 skoler
- Uge 37, 10.-11. sept. 2020 Internatkursus om personlighedsforstyrrelser v/specialister i psykopatologi
- Uge 40 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- Uge 47, onsdag 18. nov. 2020 ERFA om SSP og PSP-samarbejde v/Tommy Holst
- Uge 48 Værtsrektormøde
- Uge 49 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- Indtægtsdækket virksomhed

Forår 2021

- Uge 4 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- Uge 6, onsdag 10. feb. 2021 Temadag om Unges forbrug og misbrug v/Henrik Rindom
- Uge 10 Værtsrektormøde
- Uge 12 Følgegruppemøde
- Uge 12 "Internt Uddannelsesforløb for nye Vejledere" v./PO
- Uge 18, onsdag 5. maj 2021 ERFA om "Unge med ASF" v/Christian S.-Ferrer
- Uge 24 Værtsrektormøde
- Indtægtsdækket virksomhed
- Juni:
 - Årets elev-protokol afsluttes
 - Årsrapport 2020-21 udfærdiges
 - Supervision 2021-22 planlægges
 - ERFA-møder 2021-22 planlægges
 - Temadag 2022 planlægges
 - Internatkurser 2021 + 22 planlægges

